

UDSKRIFT

af

Arbejdsrettens dom af 24. maj 2006

i sag nr. A2006.237:

Zebra A/S

(advokat Kirsten Maxen)

mod

Landsorganisationen i Danmark

for

HK/Privat

og

Fagligt Fælles Forbund

(advokat Lars Gulmann)

Dommer: Næstformand retspræsident Niels Waage.

Sagen drejer sig om lovligheden af en sympatikonflikt.

Parternes påstande

Klageren, Zebra A/S, har nedlagt påstand om, at de af indklagede HK/Privat og Fagligt Fælles Forbund varslede sympatikonflikter – til støtte for den af HK/Handel over for klageren varslede og den 1. april 2006 iværksatte hovedkonflikt – kendes ulovlige.

Indklagede, Landsorganisationen i Danmark for HK/Privat og Fagligt Fælles Forbund, har

nedlagt påstand om frifindelse.

Sagsfremstilling

Klageren ejer og driver 50 såkaldte Tiger-butikker, som er beliggende fordelt over hele landet med i alt ca. 500 medarbejdere.

Ved Arbejdsrettens dom af 5. april 2005 i sag A2006.070 blev en konflikt, der var iværksat af HK/Handel mod klageren (i det følgende betegnet "hovedkonflikten") kendt lovlig. Hovedkonflikten var iværksat den 1. april 2006.

Ved anbefalede breve af 31. marts og 6. april 2006 sendte HK/Privat og LO på vegne HK/Privat henholdsvis 1. og 2. sympatikonfliktvarsel til støtte for hovedkonflikten. Herefter måtte intet medlem af HK/Privat beskæftiget hos medlemmer af Dansk Bogtrykker- og Presseforening, Grafisk Arbejdsgiverforening, Dansk Industri, Dansk Handel & Service og Dansk Mediers Arbejdsgiverforening fra og med tirsdag den 18. april 2006 udføre noget arbejde, der hidrørte fra eller var bestemt for klageren.

Tilsvarende sendte Fagligt Fælles Forbund og LO på vegne Fagligt Fælles Forbund ved anbefalede breve af 29. marts og 6. april 2006 1. og 2. sympatikonfliktvarsel. Herefter måtte intet medlem af Fagligt Fælles Forbund beskæftiget hos medlemmer og HTS – A og deres underorganisationer fra og med tirsdag den 18. april 2006 udføre noget arbejde, der hidrørte fra eller var bestemt for klageren.

Der var i arbejdsretssagen vedr. lovligheden af hovedkonflikten fremlagt en liste over 42 medlemmer af HK/Handel, der var ansat hos klageren den 1. april 2006, da hovedkonflikten blev påbegyndt. Det fremgår af listen, at 18 medlemmer valgte at strejke, mens 24 medlemmer også efter 1. april 2006 mødte på arbejde.

HK/Handel har ikke varslet konflikt eller sympatikonflikt for de medlemmer, som arbejder på kontor eller lager hos klageren.

Forklaringer

Administrerende direktør hos klageren Søren Thøgersen har forklaret bl. a., at klageren har overenskomst med medarbejderforeningen ZTM, der i dag har ca. 110 medlemmer.

Efter at hovedkonflikten blev iværksat har der været en række episoder foran Tiger-butikkerne, hvor HK's repræsentanter er gået for vidt. Der har bl.a. været opråb inde i butikken, hvor HK's repræsentanter har opfordret kunderne til at forlade butikkerne.

Der har endvidere været problemer med strejkevagterne, og det har været nødvendigt at tilkalde politiet i flere tilfælde.

Når indklagede gør gældende, at der er dårlige arbejdsvilkår i klagerens butikker, er det noget, som kunderne reagerer på, og det har derfor medført tab af image. I de tilfælde, hvor strejkevagterne ikke har overholdt almindelig god skik for konflikt, har butikkerne kunnet konstatere, at kunder har valgt ikke at gå ind i butikken, og som følge heraf er der registreret en omsætningsnedgang.

Det er ikke kritisk i sig selv, at 18 af klagerens medarbejdere har valgt at strejke, idet klageren har formået hurtigt at genbesætte de ledige stillinger.

Sympatikonflikten har derimod betydet, at det ikke har været muligt at få trykt kataloger, som er et vigtigt element i markedsføring af Tiger-butikkerne. Yderligere har transport-samarbejdspartnerne meddelt, at de ikke kan bringe varer fra lageret til butikkerne. Der er stadigvæk varer på hylderne, og det har i et vist omfang været muligt at opretholde distributionen med selvstændige vognmænd, dog ikke til alle butikkerne. Hvis sympatikonflikten fortsætter vil det blive vanskeligt at fortsætte. Butikkerne modtager typisk varer tre gange om ugen, og situationen vil snart blive kritisk.

Handelssekretær i transportgruppen i 3F Klaus Lorenzen har forklaret bl. a., at han gennem de seneste to år har han udsendt mere end 100 sympatikonfliktvarsler, hvilket bl.a. skyldes "Østaffalen". De sympatikonfliktvarsler, som er udsendt i forbindelse med nærværende sag, er helt sædvanlige, og ordlyden af varslene har tidligere været prøvet i – og accepteret af – Arbejdsretten.

I forbindelse med afsendelsen af konfliktvarslene har 3F afdelingerne kontaktet Dansk Fragtcentral, således at de organiserede medlemmer er opmærksomme på, at der ikke sendes varer for eller til klagerens butikker, og der er tale om en effektiv sympatikonflikt.

Der er dog andre distributionsmetoder som klageren kan anvende. Selvejende vognmænd uden ansatte kan således fortsætte med at levere varer. Indehavere af lastbiler under 3500 kilo, er i langt de fleste tilfælde uden ansatte, og de er derfor ikke omfattet af sympatikonflikten. Ved lastbiler under 3500 kilo kræves der ikke vognmandstilladelse. Ud af de vognmænd, som har vognmandstilladelse, vil mere end 90 % være omfattet af en overenskomst, hvorimod alene 10 % af de vognmænd, der har varevognsdistribution, vil være omfattet af en overenskomst. Omkring 2/3 af samtlige vognmænd har overenskomst med 3F.

Parternes argumenter

Klageren har gjort gældende bl. a., der ikke består et rimeligt forhold mellem sympatikonflikterne og HK/Handels interesse i at opnå overenskomst med klageren.

Da hovedkonflikten blev iværksat den 1. april 2006 havde HK/Handel alene 42 medlemmer

ansat i klagerens butikker, og alene 18 medlemmer efterkom HK/Handels pålæg om at gå i strejke, uagtet at HK/Handel udbetaler fuld løn under strejken. Hovedkonflikten har således alene haft begrænset virkning.

Det er påfaldende, at HK/Handel ikke har varslet strejke for de medlemmer, som arbejder i Zebra A/S' kontor og lager. Baggrunden herfor kan alene være, at disse medlemmer heller ikke ønsker at strejke.

Sympatikonflikternes omfang indebærer, at de er ulovlige. Når klageren ikke kan få trykt brochuremateriale til brug for butikkernes markedsføring, og ikke længere kan få leveret varer fra lagret til butikkerne, er der tale om meget indgribende sympatikonflikter.

Trykkeriområdet er stærkt organiseret, og det er derfor umuligt for klageren at få trykt brochuremateriale. De selvstændige vognmænd, som ikke har ansatte og som ikke er organiserede, har ingen ledig kapacitet, og derfor er det reelt heller ikke muligt for klageren at anvende disse vognmænd i distributionen.

Sympatikonflikterne bevirker derfor, at klageren enten presses til at indgå overenskomst med HK/Handel eller må lukke sine butikker og afskedige de ansatte. En uorganiseret arbejdsgiver har ikke de samme muligheder for at iværksætte af modforanstaltninger, jf. Per Jacobsen, Kollektiv Arbejdsret, 5. udg., 1994, s. 225 og 227-228. Der er ikke et rimeligt forhold mellem mål og midler, når hovedkonflikten og sympatikonflikten får den virkning, at klageren helt afskæres fra erhvervsudøvelse.

Det er tidligere fastslået i Arbejdsrettens praksis, at der er grænser for det lovlige omfang af sympatikonflikter i tilfælde, hvor arbejdsgiveren ikke er medlem af en hovedorganisation, jf. "Fiskerikonflikten", U 1970 A 943.

Det har betydning, om konflikterne er begrænset til egne medlemmer, jf. Citybanksagen, AT 1983 s. 70, og i nærværende sag har HK/Handel ikke varslet strejke for alle de medlemmer, der er ansat i virksomheden, da konflikten ikke omfatter medlemmer ansat på kontor og lager, men derimod er sympatikonflikten udvidet til at angå medlemmer af andre organisationer.

I arbejdsrettens dom af 6. maj 1999, AT 1999, s. 53, blev det ligeledes tillagt betydning, at sympatikonflikten alene angik SiD's egne medlemmer.

Det er HK/Privat og Fagligt Fælles Forbund der har bevisbyrden for, at sympatikonflikterne er lovlige. Da der utvivlsomt ikke er proportionalitet mellem mål og midler i nærværende sag må sympatikonflikterne kendes ulovlige. I hvert fald må sympatikonflikten iværksat af Fagligt Fælles Forbund kendes ulovlig.

Indklagede har gjort gældende bl.a., at der er tale om en helt traditionel sympatikonflikt i

nærværende sag.

De forhold, som Arbejdsretten tidligere har vurderet i forbindelse med prøvelsen af hovedkonfliktens lovlighed, har ikke betydning ved vurderingen af sympatikonflikternes lovlighed. De anbringender, der blev anført af klageren i forbindelse med prøvelsen af hovedkonflikten, har derfor heller ikke betydning ved vurderingen af sympatikonflikterne. Det har endvidere ingen betydning for vurderingen af sympatikonflikternes lovlighed, om der under hovedkonflikten måtte være iværksat kampskridt, der ikke er forenelige med arbejdsretlig praksis.

I denne sag opfylder sympatikonflikterne de betingelser for en sympatikonflikts lovlighed, der er opstillet i fast arbejdsretlig praksis, idet hovedkonflikten er lovlig,

der er interessefællesskab mellem parten i hoved- og sympatikonflikten, og sympatikonflikten er egnet til at påvirke hovedkonflikten.

Endvidere består der et rimeligt forhold mellem mål og midler. Om en sympatistrejke alene angår egne medlemmer eller tillige angår andre medlemmer har ikke selvstændig betydning. Dette moment indgår alene som et blandt flere ved vurderingen af konfliktens proportionalitet. I nærværende sag har klageren hverken dokumenteret eller sandsynliggjort, at formålet med sympatikonflikten er, at Tiger-butikkerne skal lukke, eller at det er en uundgåelig konsekvens af konflikten, at virksomheden lukker. Det er vanskeligt at få leveret varer, men det er ikke umuligt. Det er klagerens bevisbyrde, at formålet med konflikten ikke er at indgå overenskomst, og bevisbyrden er ikke løftet.

ARBEJDSRETTENS BEGRUNDELSE OG RESULTAT

Det er ved Arbejdsrettens dom af 5. april 2006 fastslået, at hovedkonflikten iværksat af HK/Handel er lovlig. Sympatikonflikternes lovlighed afhænger herefter alene af, om disse i formål og virkning overskrider grænserne for, hvad der er rimeligt under hensyn til det formål, som konflikterne tilsigter.

Arbejdsretten finder ingen holdepunkter for at antage, at formålet med sympatikonflikterne er at tvinge klageren til lukning af butikkerne eller at det vil være en uundgåelig konsekvens af forsæt konflikt. Herefter – og under hensyn til vægten af HK/Handels interesse i at opnå overenskomst – finder Arbejdsretten ikke grundlag for at fastslå, at sympatikonflikterne overskrider grænsen for det tilladelige. Herefter tages indklagedes frifindelsespåstand til følge

THI KENDES FOR RET:

Indklagede Landsorganisationen i Danmark for HK/Privat og Fagligt Fælles Forbund

frifindes for klageren Zebra A/S' påstand.

I sagsomkostninger skal klageren inden 14 dage efter denne doms afsigelse betale 2.000 kr. til Arbejdsretten.

Niels Waage